

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н.ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

**«ЦИФРЛАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНДА ЗАМАНАУИ ТУРИСТІК
ИНДУСТРИЯНЫҢ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ ТЕНДЕНЦИЯЛАРЫ МЕН
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ»**

**экономика ғылымдарының докторы, профессор
СҰРАҒАНОВА САЙРАН ҚАБДРАХМАНҚЫЗЫН
еске алуға арналған халықаралық ғылыми конференциясының
ЕҢБЕКТЕР ЖИНАҒЫ
23 ақпан 2018ж.**

**СБОРНИК ТРУДОВ
международной научной конференции
«ОСНОВНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ
СОВРЕМЕННОЙ ТУРИСТСКОЙ ИНДУСТРИИ В УСЛОВИЯХ
ЦИФРОВИЗАЦИИ»,
посвященной памяти доктора экономических наук, профессора
СУРАГАНОВОЙ САЙРАН КАБДРАХМАНОВНЫ
23 февраля 2018г.**

**PROCEEDINGS
of the international scientific conference
«THE MAIN TRENDS AND FEATURES OF THE MODERN TOURIST
INDUSTRY DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION»,
dedicated to the memory of
Doctor of Economic Sciences, Professor
SURAGANOVA SAYRAN KABDRAHMANOVNA
23 February 2018**

Астана, Қазақстан
Астана, Казахстан
Astana, Kazakhstan

УДК 379.8(063)
ББК 75.81
Ц 71

Редакционная коллегия:

Декан экономического факультета, д.э.н., профессор Макыш С.Б.,
Заместитель декана, к.э.н., доцент Тажикенова С.К.,
Заведующий кафедрой «Менеджмент» д.э.н., профессор Толысбаев Б.С.
Заведующий кафедрой «Экономика» д.э.н., профессор Майдырова А.Б.,
Заведующий кафедрой «Туризм» к.э.н., доцент Дуйсембаев А.А.,
Доцент кафедры «Туризм», к.э.н., Мусина К.П.,
Старший преподаватель кафедры «Туризм», доктор PhD Агыбетова Р.Е.
Старший преподаватель кафедры «Туризм», магистр туризма Гиззатжанова А.Г.

Цифрландыру жағдайында заманауи туристік индустрияның дамуының негізгі тенденциялары мен ерекшеліктері: Халық ғыл. конф. еңбектер жинағы. – Астана: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2018.

Основные тенденции и особенности развития современной туристской индустрии в условиях цифровизации: Сб. материалов межд. науч. конф. – Астана: Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2018.

Proceedings of the international scientific conference **The main trends and features of the modern tourist industry development in the context of digitalization.** Astana, L.N.Gumilyov Eurasian National University, 2018.

ISBN 978-9965-31-984-6

Халықаралық ғылыми конференциясының еңбек жинағында цифрландыру жағдайындағы қазіргі заманғы туристік индустрияның негізгі үрдістері мен ерекшеліктеріне қатысты өзекті мәселелер қарастырылған.

В сборнике материалов международной научной конференции рассмотрены актуальные вопросы касательно основных тенденций и особенностей развития современной туристской индустрии в условиях цифровизации

The collection of materials on the international scientific conference considers important issues regarding the main trends and features of the modern tourist industry in the context of digitalization

УДК 379.8(063)
ББК 75.81
Ц 71

ISBN 978-9965-31-984-6

© Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2018
© Евразийский Национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2018
© L.N. Gumilyov Eurasian National University, 2018

Ұлы Адам, Дос, Ұстаз

2016 жылдың 7 қарашасында 68 жасында өмірден экономика ғылымының докторы, профессор Сұрағанова Сайран Қабдрахманқызы өмірден озды.

Сайран Қабдрахманқызы 30 жылдан аса жыл елдің жоғары оқу орындарында педагогикалық қызметпен айналысты. Ы.Алтынсарин атындағы білім академиясының корреспондент –мүшесі, Ресей Федерациясының Халықаралық ғылым және практикалық өндірісті ұйымдастыру академиясының мүшесі.

Сайран Қабдрахманқызы он жыл бойы Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің негізін қалаушысы және жетекшісі болды. Университетте жұмыс істеу кезінде ашылған экономика факультетінің барлық мамандықтар бойынша оқу жоспарлары мен мемлекеттік білім беру стандарттарын әзірледі.

С.Қ. Сұрағанова нағыз патриот және ірі қоғамдық қайраткер бола отырып, көптеген маңызды жобаларға қатысты. ҚР Мәжіліс Парламентінің жұмыс тобының мүшесі бола отырып, Сайран Қабдрахманқызы біршама комиссиялар құрамында жұмыс істеді. Белсенді азаматтық тұғырды ала отырып, С.Қ.Сұрағанова «Халықты еңбекпен қамту сұрақтары бойынша Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзгерістер мен қосымшаларды енгізу туралы» заңнаманы дайындауға қатысты. ҚР еңбек және әлеуметтік қорғау Министрлігінің, ҚР туризм және спорт Министрлігінің, ҚР білім және ғылым Министрлігінің, ҚР ауыл шаруашылық Министрлігінің жұмыс топтарында белсенді қызмет атқарды, ҚР білім және ғылым Министрлігінің жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру құжаттарын нострафикациялау бойынша комиссия мүшесі болды.

Сайран Қабдрахманқызы әкімшілік қызметті оқытушылық қызметпен бірге атқара отырып, ғылыми зерттеулер де жүргізді. Ол Қазақстанның Солтүстік аймақтарына тән, енгізу сипаттағы бірнеше ұсыныстар жасады, 150 -ге тарта ғылыми еңбектері, соның ішінде 17 монография, 10 оқу құралы мен оқулықтары шығарылды.

С.Қ. Сұрағанова «2006 жылдың Үздік оқытушысы», «2011 жылдың Үздік оқытушысы» гранттарының иегері, «Еуразия мақтанышы-2008» конкурсының лауреаты болды. ҚР білім Министрлігінің «ҚР білім берудің Құрметті қызметкері» төс белгісімен, «Астанаға 10 жыл» мемлекеттік марапатымен, сол сияқты ҚР білім және ғылым Министрлігінің бірнеше құрмет грамоталарымен нағратталды.

2005 жылдан бастап «Туризм» кафедрасына жетекшілік етті, ол «Туризм» мамандығының магистратурасын (2009 ж.) және PhD докторантурасын (2010 ж.) ашты.

С.Қ. Сұрағанованың жетекшілігімен 3 ғылым докторы және 20 аса ғылым кандидаттары дайындалды, оның 5-і экономика факультетінің оқытушылары, магистранттары.

Сайран Қабдрахманқызы өмірінің соңғы күніне дейін жоғары жұмысқа білеттілігін сақтады. Жұмысбастылығына қарамай ол әр уақытта өз ұжымына және студенттеріне ықыласты, көмек қолын ұсына білетін адам болатын. Ол ешуақытта өзгерістен қорықпайтын, әр уақытта заман талабына сай жаңалықты қабылдайтын, өз отбасы, туыстары мен достары арасында беделді тұлға бола білді.

Біз Сайран Қабдрахманқызын Ұлы Адам, Дос, Ұстаз ретінде танымыз.

С.Қ. Сұрағанованың жоғары марапаты ретінде- оның еңбектерінің беделі, оны танитын адамдардың махаббатымен және оны жылы лебізбен еске алуы деуге болады.

Великий Человек, Друг, Учитель

7 октября 2016 года на 68-м году жизни ушла из жизни доктор экономических наук, профессор Сураганова Сайран Кабдрахмановна.

Более 30 лет Сайран Кабдрахмановна осуществляла педагогическую деятельность в высших учебных заведениях страны. Являлась членом-корреспондентом Академии образования им. Ы. Алтынсарина, действительным членом Международной академии науки и практики организации производства Российской Федерации.

Сайран Кабдрахмановна была одним из основателей и бессменным руководителем экономического факультета ЕНУ им. Л.Н. Гумилева на протяжении десяти лет. За годы работы в университете осуществляла деятельность по разработке учебных планов и государственных образовательных стандартов по всем специальностям,

открытым на экономическом факультете.

Настоящий патриот и крупный общественный деятель С.К. Сураганова принимала активное участие во многих важных проектах. Будучи членом рабочей группы Мажилиса Парламента РК, Сайран Кабдрахмановна входила в состав ряда комиссий. Занимая активную гражданскую позицию, С.К. Сураганова участвовала в подготовке законопроекта «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам занятости населения». Принимала активное участие в рабочих группах Министерства труда и социальной защиты РК, Министерства туризма и спорта РК, Министерства образования и науки РК, Министерства сельского хозяйства РК, являлась членом комиссии по нострификации документов высшего и послевузовского образования МОН РК.

Совмещая административную работу с преподавательской деятельностью, Сайран Кабдрахмановна занималась научными исследованиями. Ею издан ряд рекомендаций, имеющих внедренческий характер для Северных регионов Казахстана, опубликовано порядка 150 научных трудов, в том числе 17 монографий, 10 учебных пособий и учебников.

С.К. Сураганова являлась обладателем гранта «Лучший преподаватель 2006 года», «Лучший преподаватель 2011 года», лауреатом конкурса «Еуразия мақтанышы - 2008». Она была награждена нагрудным знаком Министерства образования РК «Почетный работник образования РК», государственной наградой «10 жыл Астана», а также отмечена рядом почетных грамот Министерства образования и науки РК.

С 2005 года Сайран Кабдрамановна заведовала кафедрой «Туризм», в 2009 году ею была открыта магистратура, а в 2010 году она открыла PhD докторантуру по специальности «Туризм». Под руководством С.К. Сурагановой подготовлены 3 доктора и более 20 кандидатов экономических наук, среди которых 5 преподавателей экономического факультета, а также магистранты. До последних дней Сайран Кабдрахмановна сохраняла колоссальную работоспособность. Несмотря на свою занятость, она всегда оставалась внимательным и отзывчивым человеком по отношению к своим многочисленным коллегам и ученикам. Она не боялась меняться, идти в ногу со временем и, при этом, оставалась верной себе, своей семье и друзьям.

В лице Сайран Кабдрахмановны мы потеряли великого Человека, Друга, Учителя.

Высшей наградой С.К. Сурагановой навсегда будет непоколебимый авторитет ее трудов, искренняя любовь и светлая память знавших её людей.

Great Person, Friend, Teacher

On October 7, 2016, at the 68th year of her life, Doctor of Economics, Professor Suranova Sairan Kabdrakhmanovna passed away.

For more than 30 years, Sairan Kabdrakhmanovna had taught at higher educational institutions of the country. She was a corresponding member of the Academy of Education named after S. Altynsarin, an active member of the International Academy of Science and Practice for Production Organization of the Russian Federation.

Sairan Kabdrakhmanovna was one of the founders and the permanent head of the Economics Faculty of the L.N. Gumilyov Eurasian National University for ten years. Over the years of work at the university, she was engaged in the development of curricula and state educational standards in all specialties, opened at the Faculty of Economics.

A true patriot and a prominent public person S.K. Suraganova took an active part in many important projects.

Being a member of the working group of the Majilis at the Parliament of the RK, Sairan Kabdrakhmanovna participated in the work of a number of commissions. Taking an active civil position, S.K. Suraganova participated in the preparation of the draft law "On Amendments and Additions to Certain Legislative Acts of the Republic of Kazakhstan on Employment Issues". She took an active part in the working groups of the Ministry of Labor and Social Protection of the Republic of Kazakhstan, Ministry of Tourism and Sports of the RK, Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan, Ministry of Agriculture of the Republic of Kazakhstan, was a member of the commission for the nostrification of documents of higher and postgraduate education of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan.

Combining administrative work with teaching, Sairan Kabdrakhmanovna was involved in scientific research. She issued a number of recommendations that have an innovative character for the Northern regions of Kazakhstan, published about 150 scientific works, including 17 monographs, 10 manuals and textbooks.

Suraganova S.K. was the holder of "The Best Teacher of 2006" grant, "The Best Teacher of the Year 2011", laureate of the "Pride of Eurasia 2008". She was awarded a breastplate of the Ministry of Education of the Republic of Kazakhstan "Honorary Worker of Education of the Republic of Kazakhstan", the state award "10-th anniversary of Astana", and also was awarded with a number of honorary letters of the Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan.

Since 2005, Sairan Kabdrakhmanovna headed the department "Tourism", in 2009 she opened a master's degree, and in 2010 she opened PhD doctorate in the specialty "Tourism".

Under the leadership of Suraganova S.K., 3 doctors and more than 20 candidates of economic sciences were trained, including 5 teachers of the Economics Faculty, as well as graduates.

Until the last days Sairan Kabdrakhmanovna retained tremendous performance. Despite her busy schedule, she always remained attentive and sympathetic person in relation to her many colleagues and students. She was not afraid to change, to keep up with the times and, at the same time, remained true to herself, her family and friends.

With Sairan Kabdrakhmanovna we have lost a great Person, Friend, Teacher.

The highest award for Suraganova will forever remain in unshakable authority of her works, a sincere love and fond memories of people who knew her.

туристской сферы, состоит в том, чтобы подготовить именно такие, профессиональные кадры. В противном случае, у выпускников образовательных учреждений будут возникать серьезные проблемы при приеме на работу. Работодатели в сфере туризма ждут квалифицированных, хорошо подготовленных специалистов.

Таким образом, мы можем сделать вывод, что инновационные технологии в туристской отрасли являются требованием времени, что позволяют не только повышать качество услуг, но и рационально использовать все имеющиеся ресурсы как для туристов, так и для владельцев туристского бизнеса. По мере развития НТП будут развиваться и инновационные технологии в туристской отрасли, которые позволяют открывать новые возможности для инноваторов, и делают туризм доступным для разных категорий населения.

Литература:

1. Гохберг Л. Национальная инновационная система России в условиях «новой экономики».
2. Инновационные технологии в туризме // <http://tourfaq.net/travel-business/innovacionnyie-technologii-v-turizme/>
3. Сайт [Национального аналитического центра](#)
4. Шумпеттер Й. теория экономического развития. Москва: прогресс. 1982. 453с.
5. Dosi G Technological paradigms and technological. Amsterdam, 1982 p.147-162.

АСТАНА ҚАЛАСЫНДАҒЫ ЭКСКУРСИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУДІ ДАМУ

Исмаилова А.С.

Ғылыми жетекші: магистр, аға оқытушы **Есенбаева А.Е.**

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана қаласы,

Қазақстан Республикасы

E-mail: asiko_001@mail.ru

Әлемдік ауқымдағы өмірдің қысқаша тарихына қарамастан, Астана қаласы экскурсиялық қызмет көрсетуді жоғары деңгейде қамтамасыз етуге тырысады. Астана қаласындағы экскурсиялық қызметтің келесі артықшылықтарына күмәнсіз жатқызуға болады: кәсіби мамандырылған мамандардың ондаған шет тілдерде экскурсияларды жүргізу, экскурсоводтық қызметтердің әрдайым жаңартылатын материалдық-техникалық базасы (екіқабатты автобустар, радиогидтер, қала мұражайларында сенсорлық панельдер және инсталляциялар), жеті айлық кәсіби даярлау бойынша экскурсоводтар және т. б. курстардың ашылуы.

Дегенмен, Астана қаласы - әлем бойынша ең жас астана болғанымен, өз экскурсиялық қызмет көрсету нарығын қалыптастырды. Нарықта көптеген туристік компаниялар жұмыс істейді, олар көптеген экскурсиялық маршруттарды ұсынады. Қаланың барлық экскурсияларының ең үлкен үлесін жүргізетін негізгі компаниялар: «Саят» туристік фирмасы, Туристік компания «Арман-Тур», Халықаралық Туристік Компания CompleteService, «CityTour» турагенттігі, Туристік фирма «Ақмолатурист», Туристік агенттік "Центр ТУР", Ұлттық туристік компания «Кочевник», NataWorldwide TravelLTD, ТОО «ЖибекЖолы-АП», ТОО «Меруерт Саяхаты» [1].

Қалада білікті мамандар экскурсия жүргізуге құқылы. Осындай құқылы мамандардың тізімдері Қазақстан туристік ассоциациясының веб-сайтындағы басшылардың және аудармашылардың реестрінде көрсетілген. Қазіргі таңда Астана қаласы отандық туристік нарыққа әйгілі тілдер: қазақ, орыс, ағылшын тілдеріне, сондай-ақ жапон, қытай, француз, испан, неміс, поляк тілдеріне экскурсияларды ұсына алады.

Соңғы жылдары экскурсиялық бизнестің өсу қарқыны байқалды, ересек тұрғындардың қалалық және қала маңы экскурсияларына деген қызығушылығын жоғарылады, бірақ ол тек ірі қалаларда ғана көрініс табады. Үрдісті экскурсиялық қызметтер бағасының тұрақты өсуі қиындатады. Бүгінгі таңда, авторлық экскурсияларды дамыту, тақырыптық экскурсиялық

турларды дамыту, экскурсиялық қызметтің жаңа нысандарын құру секілді экскурсиялық қызметтің осындай перспективалық бағыттары дамып келеді.

Білім беру ұйымдары экскурсиялардың танымдық және білім беру әлеуетін әлі пайдаланбайды. Мектептерде экскурсиялар сирек кездеседі және оқу процесінің бір бөлігі болып табылады, олар бос уақытты ғана атқарады [2].

Экскурсиялық істің болашағын дамуы туризммен тікелей байланысты. Оның қарқынды даму міндеттерін Алматы, Астана және облыс әкімдіктері басқарады. Астанадағы осы саладағы салалық атқарушы билік - бұл қалалық бюджетті толықтыру, жаңа жұмыс орындарын құру, капитал инфрақұрылымын жетілдіруді қамтамасыз ететін Туризм жөніндегі комитет болып табылады.

Астанадағы мәдени-танымдық туризмді дамыту үшін конгресс құрылысына және бизнес-туристік инфрақұрылымға жеке инвестицияларды тарту жоспарланып отыр. Қонақ үй қорына 5 жыл бойы 5 мың бөлме қосу және 1000 тұрғынға 14 қонақүй бөлмесінің қатынасын арттыру жоспарланып отыр. Қазіргі кезде еліміздегі экскурсия саласындағы басты мәселелер:

- елімізге демалу үшін келетін туристердің саны, шығу туризміне қарағанда аздығы;
- Қазақстанға, еліміздегі жеке өңірлер мен қалалардағы экскурсиялық объектілер туралы жарнаманың болмауы;
- экскурсияның жүргізетін мамандардың кәсіби біліктілігінің жетіспеуі;
- елімізде болып жатқан оқиғалар мен мәдени шараларды өткізуде туристік кәсіпорындар, мемлекеттік мекемелер арасындағы байланыстың әлсіздігі.

Бүгінгі күнде экскурсиялық істі дамыту мақсатында және де жоғарыда айтылған мәселелерді шешу үшін Астана, Алматы және де басқа қазақстандық қалалардың алдына келесі міндеттер мен талаптар қойылып жатыр:

- туризм инфрақұрылымын дамыту, жолдардың құрылысы, орналастыру орындарының құрылысы, қоғамдық тамақтануды ұйымдастыру;
- Қазақстандағы және еуропалық туристік көрмелерге қатысу, имидждік жарнама арқылы туристік нарықта мәдени мұраны насихаттау, презентациялар, ақпараттық материалдарды тарату;
- шетелге Қазақстанның имиджін жақсарту;
- Қазақстанда туристердің қауіпсіздігін арттыру;
- қалалар мен туризм объектілерін шет тілдеріндегі ақпараттық белгілермен қамтамасыз ету;
- экскурсанттар баратын объектілердегі билеттерге жеңілдіктерді ескере отырып, туристік пакет құнының төмендеу жолдарын іздестіру, бірыңғай, жеңілдетілген туристік абониментті құру және т.б.
- бизнес және конгресс туризмін дамыту, соның ішінде экскурсиялар;
- туризм маусымдылығын жеңу, қыста туристерді тарту бағдарламаларын әзірлеу;
- мәдени мұра объектілерін жүйелі түрде қалпына келтіру және экскурсиялық және туристік бағдарламаларға енгізу;
- экскурсиялық транспорттың комфорттылығын қамтамасыз ету; экскурсияларды білікті мамандардың, гидтердің жүргізуін ескеру [2].

Жалпы, өз еліміздің тұрғындарына қызмет көрсетіп пайда табуға болатын қызметтің түрі – экскурсиялық қызмет.

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 13 маусымдағы №211 «Туристік қызмет туралы» заңында экскурсия терминіне келесідей анықтама берілген: «Экскурсия – жеке тұлғаның уақытша болатын елдегі (жердегі) туристік ресурстарды танымдық мақсатта жиырма төрт сағаттан аспайтын уақытқа барып, көруі»

Экскурсиялық туризм - туристердің белгілі бір жердегі табиғи ерекшеліктермен танысуын қамтамасыз ететін жұмыстар болып табылады.

Экскурсияның жеке қызмет ретінде қалыптасуына келер болсақ, экскурсиялық іс - халық арасында мәдени-ағарту жұмысының маңызды белгісі. Оның тарихы жалпы 100

жылдан асқанымен ең дамыған кезі өткен ғасырдың 70-80 жылдары. Алғашқы экскурсияға себепші болған өткен ғасырлардың қоғамдық өмірі: ол кезде жиі діни, әулие жерлерге қажылық жасаумен байланысты болды. «Экскурсия» сөзі латын тілінен пайда болған. Орыс тіліне XIX ғ. енгізген. Басында бұл сөз «әскери шапшаңдық», кейіннен «серуенге шығу», «жорық» деп белгіленген [3].

Экскурсиялық істің қалыптасуы, дамуы мен өрлеуі музейлердің тарихымен тікелей астасып жатыр. Бұл бірінші кезекте бірқатар қалаларда музейлердің ашылуынан да байқалады, Қазақстан аумағында тұңғыш рет музейдің ашылуын 1831 жылы Неплюев әскери училищесінде Орынбор өлкесінің музейі ашылған еді. Сондықтан экскурсияға шығу алғашында мектептерде кең қанат жайды. Тарихи орындарға бару, табиғат аясына шығу, коршаған ортаны тану секілді іс-шаралардың маңызы зор екендігін озық ойлы мұғалімдер нақты білгендіктен, көпшілігі оқудың осындай белсенді түрін таңдап алып жатты. Оқушылар мен гимназистер музейлерге, тарихи орындарға және сәулет өнері ескерткіштеріне баруының нәтижесінде оқудан тыс экскурсиялар да пайда бола бастады. Нәтижесінде әрбір облыста тарихи-өлкетану музейлері ашылды. Олардан басқа аудан орталықтарында, шағын қалаларда, кейбір университеттер мен ғылыми орталықтарда (Ғылым Академиясы, т.б.), ірі мектептерде сан алуан тақырыптағы музейлер жұмыс істеп, келушілерді қабылдады [4].

Саланы дамыту, мәдени ортаны қалыптастыру жөніндегі басты стратегиялық бағыттарды көрсететін және алға қойылған мақсаттарға қол жеткізу жөніндегі іс-шаралар кешенін қамтитын неғұрлым басымдық берілген міндеттерді шешуге бағытталған бірқатар өзара байланысты шараларды қабылдау аса өзекті мәселе болып табылады.

Сонымен, экскурсиялық қызмет маңызды әлеуметтік міндеттерді орындайды, олардың арасындағы ең бастысы: отандық экскурсиялық кешен мен табиғи-рекреациялық ресурстарды тиімді қолдану негізінде халықтың дүниетанымын, ой-өрісін нығайту; басқа әлемнің елдері арасында мәдени құндылықтар туралы білім және тәжірибемен алмасу; экскурсия, жалпы туризм саласын дамыту мен халықты жұмыспен қамтамасыз ету, еңбек ресурстарын қалпына келтіру. Экскурсиялық қызмет туризмдегі негізгі қызмет түрі болмаса да, табыс пен пайда алып келудің, жағымды имидж қалыптастырудың бірден бір жолы.

Әдебиеттер:

1. Перспективы развития экскурсионного дела в Казахстане [Электрондық ресурс]. - Кіру тәртібі: <https://timc.kz>
2. "Экскурсионная деятельность в Республики Казахстан" О.Г. Лютерович, Г.Ф. Ягофаров. Алматы 2016
3. ҚР Президенті Н.Назарбаевтың Қазақстан халқына «Нұрлы жол - болашаққа бастар жол» Жолдауы
4. Экскурсия [Электрондық ресурс]. - Кіру тәртібі: <https://kk.wikipedia.org/wiki/3>

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ТУРИЗМНІҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ

Орынғажиева М.Р.

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық Университеті,
Астана қ., Қазақстан Республикасы
E-mail: oringazhievamoldir@gmail.com

Туризм қазіргі таңда әлем елдері арасында қарқынды дамып келе жатқан салалардың бірі. Халықаралық сарапшылардың пікірінше болашақта туризм әлемдік экономикада дамуы жоғарылай беретін салалардың бірі болып табылады. Туризмнің көмегімен елдер қосымша жұмыс орның ашып, жалпы ішкі өнімнің жоғарылауына және сыртқы байланысты реттеуге өз белсенділіктерің танытып жатыр. Туризм, сонымен қоса, басқа да салаларға өз әсерің тигізеді. Адамдардың тасымалы, жататын орны сияқты факторларды ескерек отырып, туризм